

SOUČASNÉ AKTIVITY MINISTERSTVA VNITRA V OBLASTI PROSTOROVÝCH INFORMACÍ

Eva Kubátová¹

¹ Odbor rozvoje projektů a služeb eGovernment, sekce pro informatiku a eGovernment, Ministerstvo vnitra, nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4, Česká republika
eva.kubatova@mvcz.cz

Abstrakt:

V rámci příspěvku budou představeny stěžejní projekty a aktivity Ministerstva vnitra v oblasti prostorových informací. Zejména bude prezentován aktuální stav projektu Digitální mapa veřejné správy (dále jen projekt DMVS) a postup prací na formulování strategického dokumentu v oblasti prostorových dat, který je pracovním názvem „Politika státu v oblasti prostorových informací“.

V rámci prezentace projektu DMVS bude podána informace o aktuálním stavu budování digitální mapy veřejné správy (dále jen DMVS) kraje. Budou představeny další, na vybudování DMVS navazující, projekty - projekt „Informační systém digitální mapy veřejné správy“ (IS DMVS), jehož záměrem je vytvořit prostředí, ve kterém bude možno generovat podklady pro rozhodování v agendách veřejné správy a poskytovat je formou tzv. georeportů, dostupných např. prostřednictvím Czech POINT nebo zasláním do datových schránek, a projekt „Komplexní program vzdělávání a odborné přípravy budoucích uživatelů digitální mapy veřejné správy“ (EDU DMVS), jehož cílem je vybudovat dostatečně pružný vzdělávací systém, který zabezpečí komplexní, ale diferencovanou přípravu uživatelů z oblasti veřejné správy, dotčených využitím projektu DMVS.

Budou prezentovány výstupy dvou výzkumných projektů Ministerstva vnitra – projektu „Politika státu v oblasti prostorových dat“ a „Politika státu při poskytování a sdílení dat z informačních systémů“, které jsou základem budoucí politiky státu v oblasti prostorových informací, které byly dokončeny v březnu a schváleny koncem května roku 2010. Bude podána aktuální informace o stavu prací na formulování politiky státu v oblasti prostorových informací.

Bude představena studie „Dopady Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES (INSPIRE) na územní orgány veřejné správy České republiky“, která se zabývá dopady směrnice INSPIRE na územní orgány veřejné správy na všech úrovních.

Námět na výzkumný projekt „Geoinformatika jako nástroj pro podporu integrované činnosti bezpečnostních a záchranných složek státu“ je společným návrhem MV a PP ČR v rámci výzkumné potřeby z oblasti bezpečnostního výzkumu programu „Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010-2015“, jeho strategickým cílem je vypracování návrhu jednotné geoinformační platformy určené pro všechny prvky bezpečnostních a záchranných složek státu, včetně definování technických a technologických standardů a vytvoření aplikačního modulu, obsahujícího nástroje na podporu rozhodování při řešení krizových situací.

Abstract:

The presentation THE CZECH MINISTRY OF THE INTERIOR CURRENT GEOACTIVITIES will show keyrole eGovernment geoprospects of the Ministry of the Interior (MoI). Above all current state of the Public Administration Digital Map Project will be presented as well as activities towards national geopolitics strategy.

We will inform about current state of solving the Public Administration Digital Map Project within the budget of the call No 08 of the Integrated Operation Programme that is intended for regions. Then further Public Administration Digital Map related projects will be mentioned. Firstly the “Information System of the Public Administration Digital Map” project, whose strategic goal is to establish background for creating so called georeports that will be given to user via Czech POINT or the Data Box, will be presented. After that we will

give the basic information on the project called „Complex programme of education and professional training of the Public Administration Digital Map future users”.

Discussions on directive INSPIRE transposition into Czech legal framework and future INSPIRE implementation into Czech scene confirmed the necessity of unique national geoinformatics policy, which is understood as INSPIRE transposition and implementation umbrella. In order to gain expert ideas two research projects were formulated. They were finished in 2010 and their results will be summarized. The results of the first project whose title is „The State Policy in the Process of Geodata Management and Use“ will set the national geopolicy concept foundations. The second one entitled „The National Policy in the Process of Information System Data Providing and Sharing“ deals with one of the most difficult and complex eGovernment topics. It solves problems regarding license agreements and payments for the services and data provided by state. MoI that cooperates on INSPIRE implementation into national framework will introduce study of INSPIRE impact on all levels of public authorities (regions, municipalities).

MoI has outlined a project concept “How to use geoinformatics as a tool supporting national security bodies activity”. Its scope is to propose rules on spatial data services and infrastructure leading to its more efficient use for the benefit of security policy, national rescue system and crisis management system. Expected schedule is 2011-2015, within the framework of the “Security Research and Development Programme of the Czech Republic until 2015”, where state subventions are possible.

Klíčová slova: Ministerstvo vnitra, projekt Digitální mapa veřejné správy, projekt Informační systém digitální mapy veřejné správy, výzkumný projekt „Politika státu v oblasti prostorových dat“, výzkumný projekt „Politika státu při poskytování a sdílení dat z informačních systémů“, politika státu v oblasti prostorových informací.

Keywords: Ministry of the Interior of the Czech Republic, Public Administration Digital Map Project, Information System of the Public Administration Digital Map Project, national geoinformatics policy, „The State Policy in the Process of Geodata Management and Use“ Project, „The National Policy in the Process of Information System Data Providing and Sharing“ Project.

1 ÚVOD

Posledních několik let činností orgánů veřejné správy lze charakterizovat jako období významných organizačních, procesních i technologických změn a dynamického nástupu ke zvyšování efektivnosti výkonu veřejné správy s širokou a zásadní podporou informačních a komunikačních technologií (Czech POINT, datové schránky, základní registry veřejné správy...), v intencích základních vládou schválených strategických a koncepčních dokumentů „Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby (Smart Administration)“ a „Strategie rozvoje služeb pro informační společnost“. Přestože se tyto změny nevyhnuly ani tak významné oblasti, jako je využívání prostorových dat v jednotlivých agendách a činnostech orgánů veřejné správy, stále v ČR chybí ucelená koncepce pořizování, správy a využití prostorových dat, tedy politika státu v oblasti prostorových informací. Zejména správa prostorových informací, využívaných v jednotlivých agendách a činnostech veřejné správy, je dosud zatížena resortismem, jedním z jehož důsledků je izolovanost rozvoje příslušných informačních systémů (pokud vůbec jsou řešeny), problémy se sdílením datových zdrojů i potíže v komunikaci mezi jednotlivými složkami veřejné správy i v komunikaci s privátním sektorem, jako významným správcem datových zdrojů, použitelných a potřebných i ve veřejné správě.

I v návaznosti na evropské legislativní iniciativy (směrnice PSI¹, INSPIRE²) a projekty (např. GMES³) je nezbytné vytvořit v ČR prostředí, které bude schopno na tyto aktivity reagovat. Transpozicí směrnice INSPIRE do české legislativy (novelizací zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství

³ GMES - Global Monitoring for Environment and Security – Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti

(zákon č. 380/2009 Sb. účinný od 14. listopadu 2009) je položen základ a udán jasný směr pro formulování komplexní politiky státu v oblasti prostorových informací. Ministerstvu vnitra, které plní roli zastřešujícího orgánu v oblasti rozvoje informačních a komunikačních technologií, se podařilo v oblasti prostorových dat úspěšně navázat na předchozí aktivity jiných subjektů a dosáhnout významného pokroku při řešení dlouhodobě přetrvávajících problémů v oblasti prostorových dat. Ke stěžejním aktivitám Ministerstva vnitra v oblasti prostorových dat patří především projekt Digitální mapa veřejné správy a kroky směřující k formulování strategického dokumentu v oblasti prostorových dat – politiky státu v oblasti prostorových informací.

2 PROJEKT DIGITÁLNÍ MAPA VEŘEJNÉ SPRÁVY

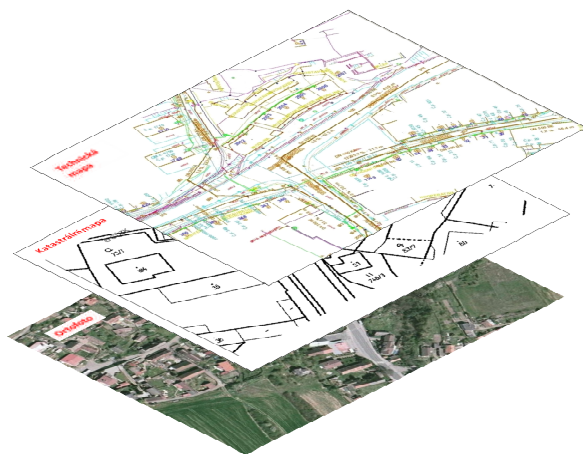
2.1 Základní informace o projektu Digitální mapa veřejné správy

V rámci procesu dynamického zavádění principů eGovernment do oblasti veřejné správy, který probíhá pod koordinací MV, vyvstává potřeba mít v co nejkratší době k dispozici co největší množství dat za celé území ČR v digitální podobě, aby mohlo být co největší množství agend veřejné správy, tedy i těch, které pracují s prostorovými daty, elektronizováno. Vzhledem ke skutečnosti, že dokončení digitalizace katastrálních map v ČR v rámci činnosti Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (dále jen ČÚZK) je plánováno až do roku 2015, navrhly již v roce 2008 klíčové subjekty veřejné správy, v jejichž gesci je nakládání s prostorovými daty, vybudovat – ve vzájemné spolupráci vybraných centrálních a samosprávných orgánů

a za koordinace Ministerstva vnitra - jako rychlé řešení této nepříznivé situace tzv. *digitální mapu veřejné správy* (dále jen „DMVS“), která bude moci ve velmi krátké době sloužit jako prezentační vrstva pro agendy a informační systémy veřejné správy a zároveň bude - spolu s národním geoportálem INSPIRE, budovaným v působnosti Ministerstva životního prostředí - tvořit pevný základ budoucího *národního geoportálu ČR*.

Obr. 1 Logo projektu Digitální mapa veřejné správy

Obr. 2 Schéma - Digitální mapa veřejné správy

„Memorandum o spolupráci při přípravě, řešení, testování a realizaci projektu Digitální mapa veřejné správy“ bylo slavnostně podepsáno zástupci vedení ministerstev vnitra, životního prostředí, pro místní rozvoj, zemědělství, Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, Asociace krajů ČR a Svazu měst a obcí ČR v Praze dne 27. listopadu 2008.

DMVS je legislativně ukotvena v zákoně č. 111/2009 Sb., o základních registrech, kde se ve znění § 36 uvádí, že *„územní prvky z registru územní identifikace jsou zobrazovány nad mapami státního mapového díla nebo nad digitální mapou veřejné správy, která je tvořena propojením katastrální mapy, ortofotomapy, popřípadě též technické mapy obce nebo města, pokud je vedena“*.

DMVS tedy vznikne jako kompozice digitálních ortofotomap a existujících digitálních a digitalizovaných katastrálních map z produkce ČÚZK, digitálních účelových katastrálních map, které byly nebo budou vytvořeny v rámci činnosti samosprávy, a digitálních technických map, které dosud byly nebo v dalším období budou vytvořeny v rámci činnosti samosprávy nebo správců sítí. Všechny datové vrstvy DMVS budou metadatově popsány. Bude nastaven pravidelný systém aktualizace subjekty veřejné správy. Systém bude distribuován prostřednictvím 13 regionálních datových skladů, které vzniknou jako součást technologických center samosprávy, budovaných v rámci strategických projektů eGovernment. K projektu se připojilo také hlavní město Praha.

Základní informace a dokumenty projektu DMVS jsou k dispozici na www.dmvs.gov.cz.

2.2 Cíle projektu DMVS

Strategickým cílem projektu DMVS je, s využitím finančních prostředků EU, vybudovat v co nejkratší době „digitální mapu veřejné správy“ v souladu s § 36 zákona o základních registrech, včetně zajištění následné správy užitých digitálních podkladů, a tím zajistit jednotné garantované digitální mapové podklady pro konzistentní výkon příslušných agend veřejné správy v území. Hlavními cíli projektu DMVS jsou

- zajistit garantovaná, jednotná data pro konzistentní výkon příslušných agend veřejné správy v území,
- podpořit transparentnost výkonu veřejné správy v důsledku zajištění dostupnosti a garantovaného obsahu těchto dat také pro veřejnost, tedy podnikatelské subjekty i občany, mj. také pro možnost ověřování rozhodování a dalších činností orgánů veřejné správy,
- propojit příslušné procesy veřejné správy a související životní situace v územně tematickém kontextu,
- významným způsobem podpořit optimalizaci služeb veřejné správy,
- podpořit konzistenci existujících i nových komunit poskytovatelů, uživatelů a zprostředkovatelů dat,
- zajistit návaznost na evropské směrnice a projekty (INSPIRE, PSI, GMES, SEIS⁴, ...).

2.3 Způsob vybudování DMVS

Principem vybudování DMVS je sestavení celorepublikové DMVS na základě realizace tzv. typizovaných projektů, které byly připraveny pracovními týmy, ustavenými jako součást organizační a řídicí struktury projektu DMVS, k realizaci ze strany krajů v rámci výzvy Integrovaného operačního programu č. 08 (Výzva k předkládání žádosti o finanční podporu v rámci Integrovaného operačního programu na Rozvoj služeb eGovernmentu v krajích), která byla otevřena do 30. listopadu 2010. Výzva byla členěna do několika částí, „Digitální mapa veřejné správy“ je jednou z nich. Typizovanými projekty části Digitální mapa veřejné správy jsou projekt Účelová katastrální mapa (dále i „projekt ÚKM“), projekt Digitální technická mapa (dále i „projekt DTM“) a projekt Nástroje pro tvorbu a údržbu územně analytických podkladů (dále i „projekt ÚAP“).

2.3.1 Typizovaný projekt Účelová katastrální mapa

Cílem typizovaného projektu Účelová katastrální mapa je vytvořit a aktualizovat digitální vektorové mapové dílo s obsahem katastrální mapy (KM), pokrývající území kraje, na kterém je KM vedena na plastové fólii - a to v těch katastrálních územích, kde dosud neexistují digitální katastrální mapy (DKM), popř. tzv. katastrální mapy digitalizované (KMD a KM-D). Významnou skutečností a mimořádným přínosem v rámci řešení projektu ÚKM (a potažmo DMVS) je skutečnost, že po spuštění registru územní identifikace převezme ČÚZK připravená vektorizovaná data ÚKM do jednotného datového skladu a po kontrole a odsouhlasení úplnosti a správnosti těchto dat s nimi bude moci být v příslušných agendách výkonu veřejné správy nakládáno stejně, jako je v současnosti nakládáno s orientační mapou parcel. ČÚZK dále zajistí centrální aktualizaci ÚKM dvakrát ročně. V rámci výzvy č. 8 IOP se jedná o povinnou službu technologického centra kraje.

2.3.2 Typizovaný projekt Digitální technická mapa

Cílem typizovaného projektu Digitální technická mapa je zajistit efektivní správu příslušných datových vrstev (po stránce finanční, procesní, personální, technologické). Jedná se o nastavení principů (systému) tvorby, aktualizace a sdílení DTM, nikoli o pořízení vlastních dat technické mapy obce. Technologická infrastruktura DTM bude zajištěna v rámci technologických center krajů. Projekt DTM je „partnerský“, předpokládá se spolupráce jednotlivých krajů, obcí (veřejná sféra) a rovněž správců dopravní a technické infrastruktury (komerční sféra). Zásadní úlohu v projektu zastává kraj, který kromě realizace projektu musí následně zajistit

⁴ Shared Environmental Information System - Evropský sdílený systém informací o životním prostředí

i provoz DTM a to po stránce finanční i personální. Ostatní partneři projektu hrají roli při sběru údajů o území (např. projektanti, geodeti) a aktualizaci dat, očekává se však i jejich finanční spoluúčast při zajištění provozu DTM. V rámci výzvy č. 8 IOP je realizace projektu DTM nepovinná.

2.3.3 Typizovaný projekt Nástroje pro tvorbu a údržbu územně analytických podkladů

Typizovaný projekt Nástroje pro tvorbu a údržbu územně analytických podkladů (projekt ÚAP) je potřeba vnímat jako nadstavbový nad projektem DMVS. Cílem tohoto typizovaného projektu je vytvoření předpokladů pro zefektivnění procesů při poskytování údajů o území, zejména údajů v digitální podobě, vytvoření nástrojů pro ukládání a správu údajů o území, včetně správy metadat, dále založení systematické správy pasportů údajů o území jako jednoho z východisek pro tvorbu metainformací ve smyslu směrnice INSPIRE a zpřístupnění ÚAP obcí s rozšířenou působností a krajů v rozsahu a způsobem, umožňujícím dálkový přístup. V rámci výzvy č. 8 IOP se jedná o povinnou službu technologického centra kraje.

2.4 Aktuální stav budování DMVS

Výzva č. 8 IOP, určená pro kraje, byla vyhlášena 29. ledna 2010, konečný termín pro podání žádostí ze strany krajů byl 30. listopad 2010. Typizované projekty, které byly připraveny pracovními týmy projektu DMVS, koordinovanými Ministerstvem vnitra, budou – v případě odsouhlasení finanční podpory z IOP – realizovány jednotlivými kraji, národní řešení DMVS pak bude uskutečněno ve spolupráci příslušných centrálních orgánů, zejména Ministerstva vnitra a Českého úřadu zeměměřického a katastrálního. Projekt bude rozvíjen a realizován v kontextu dalších závažných projektů, k jejichž podpoře se kraje hlásily v rámci uvedené výzvy (zejména projekt technologických center krajů).

K realizaci povinných služeb části Digitální mapa veřejné správy výzvy č. 8 IOP se přihlásily všechny kraje ČR mimo kraj Pardubický, pro realizaci nepovinného typizovaného projektu Digitální technická mapa se rozhodly kraje Plzeňský, Liberecký a Karlovarský. V současné době probíhá hodnocení podaných žádostí.

2.5 Technická mapa v kontextu digitální mapy veřejné správy

Již při přípravě realizace typizovaných projektů DMVS kraji v rámci výzvy č. 08 IOP se ukázalo, že realizace typizovaného projektu Digitální technická mapa (DTM) je mimořádně obtížná, neboť projekt DTM je „partnerský“ - předpokládá se spolupráce jednotlivých krajů, obcí (veřejná sféra) a rovněž správců dopravní a technické infrastruktury (komerční sféra). Zásadní úlohu v projektu sice zastává kraj, který kromě realizace projektu musí následně zajistit i provoz DTM a to po stránce finanční i personální, ostatní partneři projektu však hrají významnou roli při sběru údajů o území (např. projektanti, geodeti) a aktualizaci dat. Očekává se i finanční spoluúčast při zajištění provozu DTM kraje (správci technické infrastruktury).

Definice technické mapy obce byla doplněna do zákona o zeměměřictví s účinností od 14. listopadu 2009 zákonem č. 380/2009 Sb. Přestože je tato definice pouze pro účel konkrétního zákona, lze ji považovat za obecně použitelnou. K provedení zákona o zeměměřictví vydal Český úřad zeměměřický a katastrální vyhlášku č. 233/2010 Sb., o základním obsahu technické mapy obce. Vyhláška, která nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2011, byla publikována ve Sbírce zákonů již 28. července 2010. Poměrně dlouhá legisvagance byla stanovena s přihlédnutím k významu pečlivé přípravy na aplikaci ustanovení vyhlášky i k očekávaným přínosům pro sjednocení praxe a jednotné zpracovávání (vedení) dat v digitálních mapách obcí s přihlédnutím k jejich další využitelnosti. Technická mapa obce je vedena v elektronické podobě s využitím informačních technologií na prostředcích výpočetní techniky. Lze proto hovořit o digitální technické mapě (DTM). Formát, v jakém je digitální technická mapa obce vedena, není stanoven; formát si stanoví správce informačního systému, v němž je mapa vytvářena a aktualizována, tj. zpravidla příslušná obec. Důležitější než formát, v jakém je technická mapa vedena, je výměnný formát používaný pro předávání údajů (výměnu dat) při její tvorbě a aktualizaci a při přebírání dat k dalšímu využití. Výměnný formát však rovněž není stanoven. Standard ISVS 001 pro strukturu a výměnný formát digitální technické mapy města byl (společně se všemi ostatními standardy informačních systémů veřejné správy [ISVS]) zrušen zákonem č. 81/2006 Sb. ke dni 1. ledna 2007. S přihlédnutím k potřebám praxe však lze očekávat,

že výměnný formát bude v budoucnu vytvořen v souladu s principy směrnice EU INSPIRE na bázi otevřeného a na platformě nezávislého formátu GML (Geography Markup Language). K prvotnímu naplnění obsahu technické mapy je nezbytné využít všech dostupných zdrojů, a to nejen z oblasti veřejné správy (např. úřadů územního plánování, tj. obecních úřadů obcí s rozšířenou působností), ale i ze soukromého sektoru. Z charakteristik objektů a zařízení zobrazovaných v digitální technické mapě obce je zřejmé, že bez podkladů v digitální podobě získaných od správců technické infrastruktury (inženýrských sítí) je vytvoření technické mapy obce prakticky nemožné.

Ministerstvo vnitra v rámci činnosti pracovního týmu pro projekt DTM připravilo materiál, který shromáždil v maximálním rozsahu informace, umožňující stanovit objektivní a efektivní postup aktualizace dat digitální technické mapy, provést analýzu právního stavu této oblasti a stanovit jednotlivé zpracovatelské etapy v oblasti věcné, organizační a legislativní vedoucí k zajištění jednoznačných, systematických a všestranných podmínek pro jednotný výkon této aktualizace na území celé České republiky. Mimo to byl pro okamžitou potřebu krajů v rámci realizace projektu DTM *nastavit a zajistit systém aktualizace dat DTM a tím zajistit udržitelnost projektu DTM* Ministerstvem vnitra zpracován materiál „Možnosti aktualizace digitální technické mapy“, který doporučuje konkrétní postup zajištění aktualizace dat DTM v souladu s platnými právními normami. Tedy pro zajištění předávání údajů, které je potřebné využívat k aktualizaci digitální technické mapy obce, v digitální podobě (např. dokumentace skutečného provedení stavby), je vhodné využít metodický přístup. Stavební úřady v úzké součinnosti s obecními úřady mohou, a to s přihlédnutím k zásadám správního řízení podle § 3 odst. 4, § 4 odst. 2 a § 8 odst. 2 správního řádu (soulad řešení s veřejným zájmem, zajištění přiměřeného poučení o právech a povinnostech dotčené osobě, spolupráce správních orgánů v zájmu dobré správy), vytvořit metodický návod, obsahující vhodné postupy účastníka stavebního řízení. V něm, v části „Informace o postupech ke zpracování a předkládání stavební dokumentace“, by bylo uvedeno a odůvodněno doporučení, aby tato dokumentace, resp. její geodetická část (tj. údaje o poloze stavby), byla předkládána rovněž v digitální podobě. Součástí návodu (resp. jeho odůvodnění) by bylo rovněž objasnění výhodnosti tohoto postupu vzhledem k dalšímu využití dat, jeho účelu a všeobecnému přístupu k digitální technické mapě obce.

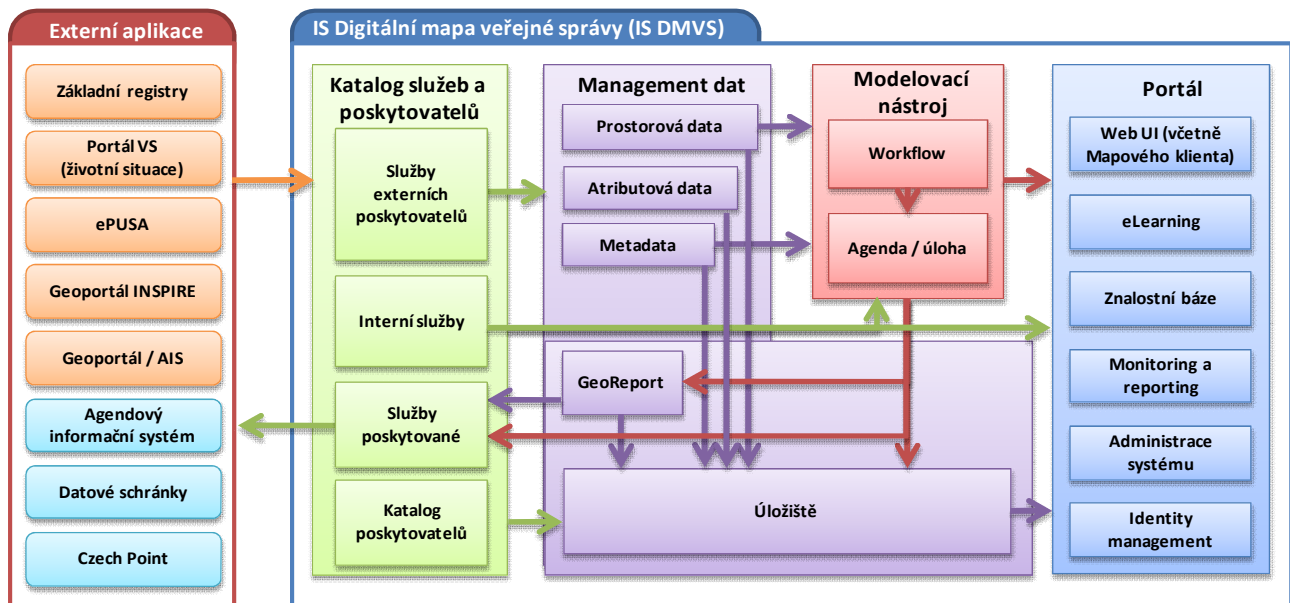
3 PROJEKTY, NAVAZUJÍCÍ NA VYBUDOVÁNÍ DMVS

V návaznosti na výše popsané typizované projekty DMVS byly Ministerstvem vnitra počátkem letošního roku dále připraveny projekty *Informační systém digitální mapy veřejné správy* a *Komplexní program vzdělávání a odborné přípravy budoucích uživatelů Digitální mapy veřejné správy*. Jejich realizace je však v tuto chvíli odložena.

3.1 Projekt Informační systém digitální mapy veřejné správy

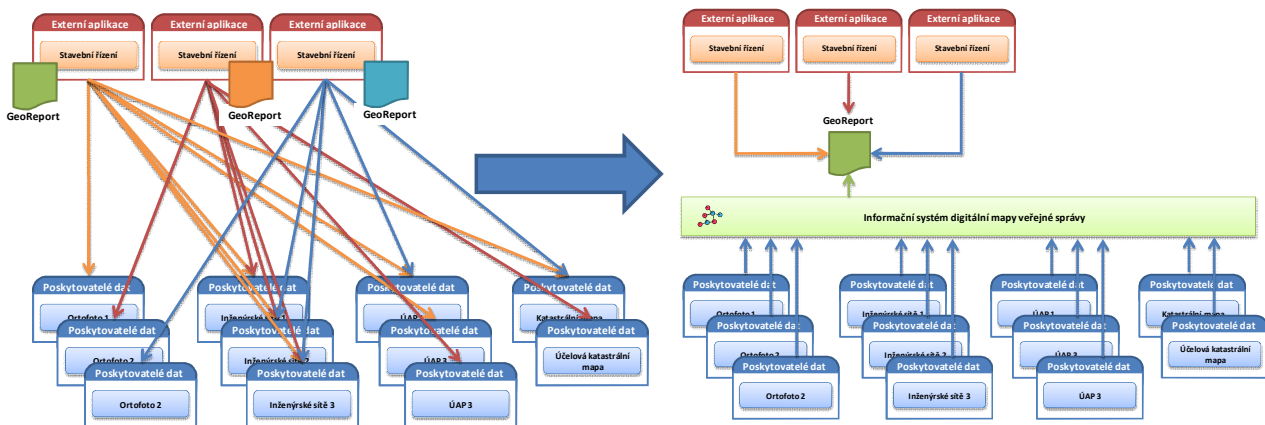
Strategickým cílem projektu Informační systém digitální mapy veřejné správy (IS DMVS) je vytvořit podmínky a předpoklady pro efektivní využívání dat DMVS, tedy zajistit potřebné výstupy, související s příslušnými procesy a agendami veřejné správy. Snahou je

- vytvořit prostředí, ve kterém bude možno, na základě dostupných datových sad a poskytovaných služeb subjekty VS a partnery (typicky správci inženýrských sítí),
- generovat podklady pro rozhodování v agendách VS; tyto podklady budou připraveny na základě poptávky jednotlivých agend (rozborem právních předpisů),
- poskytovat tyto podklady formou tzv. georeportů (dostupných např. prostřednictvím Czech POINT nebo zasláním do datových schránek) a služeb, které bude možno začlenit do příslušných agend VS,
- vybudovat informační systém jako otevřený, tzn. jako modelovací nástroj, který bude připraven realizovat další požadavky VS, ať už vyplývající z nových požadavků legislativy, nebo z požadavků dostupnosti dalších služeb.

Obr. 3 Návrh funkční architektury IS DMVS

IS DMVS bude budován nad komunikační infrastrukturou veřejné správy, jako otevřený, na bázi SOA architektury, s definovaným a popsáním rozhraním (na bázi webových služeb), které umožňuje komunikaci s okolím. Při návrhu byly respektovány zásady sdílení dat prostřednictvím základních registrů veřejné správy a technologické zásady zpřístupňování informací dle principů INSPIRE (standardy OGC) tak, aby výstupy bylo možno integrovat se systémem datových schránek a Czech POINT. Realizace IS DMVS představuje významný přínos pro realizaci cílů eGovernment v ČR.

Obr. 4 Porovnání současného stavu s řešením IS DMVS

3.2 Projekt Komplexní program vzdělávání a odborné přípravy budoucích uživatelů Digitální mapy veřejné správy (EDU DMVS)

V rámci projektu DMVS se předpokládá, že na již připravené a výše zmíněné projekty naváže projekt Komplexní program vzdělávání a odborné přípravy budoucích uživatelů Digitální mapy veřejné správy, pro jehož finanční zajištění bude snaha využít finančních prostředků Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ). Cílem tohoto projektu je vybudovat dostatečně pružný vzdělávací systém, který zabezpečí komplexní, ale diferencovanou přípravu všech uživatelů z oblasti veřejné správy, dotčených využitím projektu DMVS, podpoří implementaci projektu IS DMVS i vytváření a kultivaci prostředí užívání prostorových dat. Obsahem musí být mj. otázky zpřístupňování metainformací o prostorových datech

a službách, zpřístupňování informací o využitelné infrastruktuře pro prostorová data, sdílení znalostí a know-how mezi uživateli a administrátory IS DMVS, zpřístupňování informací o technologickém zabezpečení a komunikaci v rámci jednotlivých skupin uživatelů a mezi uživateli navzájem, zejména skupin pořizovatelů, poskytovatelů a uživatelů. V rámci projektu DMVS tak vznikne trvalý, udržitelný systém metodického, lektorského a technické řešení komplexního vzdělávání.

4 POLITIKA STÁTU V OBLASTI PROSTOROVÝCH INFORMACÍ

Přijetí evropské směrnice INSPIRE v roce 2007 zásadním způsobem ovlivnilo proces formulování politiky státu v oblasti prostorových dat. Nutnost transponovat tuto směrnici do české legislativy a implementovat principy INSPIRE do národního prostředí znovu nastartovala proces formulování politiky státu v oblasti prostorových dat v ČR, v gesci Ministerstva vnitra.

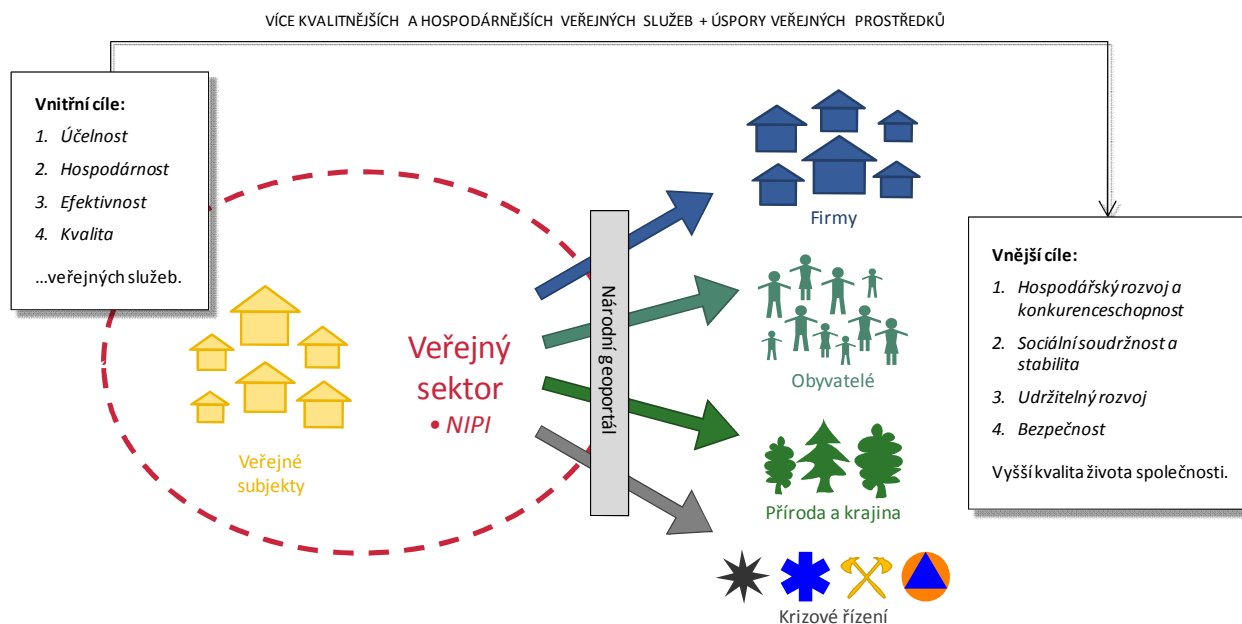
Obr. 5 Logo pro politiku státu v oblasti prostorových dat

Základem připravovaného strategického dokumentu – politiky státu v oblasti prostorových informací - budou výstupy dvou již realizovaných a schválených výzkumných projektů, projektu „Politika státu v oblasti prostorových dat“ a projektu „Politika státu při poskytování a sdílení dat z informačních systémů“. Zadání pro výzkumné projekty bylo Ministerstvem vnitra formulováno již koncem roku 2008, řešení však bylo vzhledem k ekonomické krizi zahájeno až v polovině roku 2009. Projekty byly dokončeny počátkem roku 2010, schváleny byly 31. května 2010. Manažerská shrnutí výstupů obou výzkumných projektů jsou k dispozici na www.mvcr.cz, Projekty/GIS aktivity.

V rámci výzkumného projektu „Politika státu v oblasti prostorových dat“ byla mj. použita metoda dotazníkového šetření, zaměřená na relevantní subjekty veřejné i soukromé sféry. Prostřednictvím e-mailu byly s žádostí o poskytnutí součinnosti osloveny vybrané subjekty veřejné správy, akademické sféry i soukromého sektoru, kterých se problematika prostorových dat významně dotýká. Dotazník byl rozeslán celkem 78 institucím. U významných subjektů, působících v oblasti geoinformatiky (např. krajské úřady, vybraná ministerstva, výzkumné ústavy), byl dotazníkový průzkum podpořen místním šetřením. Z průzkumu vyplynulo, že nejen existuje vysoká poptávka po datech z oblasti územní identifikace a správních jednotek, katastru nemovitostí, dopravy, geologie, chráněných území, ortofoto, geografického názvosloví, topografických map, územně analytických podkladů, územně plánovací dokumentace, výškopisu, ale také důležitý poznatek, že oslovené subjekty veřejné správy jsou ochotny zpřístupňovat prostorová data dalším subjektům veřejné správy a veřejnosti. Existuje přesvědčení, že geoinformační technologie přinášejí organizacím nejen úspory, ale také zefektivňují procesy rozhodování a řízení. Je tedy možno konstatovat, že subjekty veřejné správy jsou připraveny a ochotny se začlenit do budované národní infrastruktury pro prostorové informace.

Na úrovni státu vždy existovala politika v oblasti prostorových informací, nebyla však a dosud není přesně formulována v písemné podobě tak, aby finanční prostředky v oblasti prostorových dat byly účelně a promyšleně vynakládány. V současných podmínkách mohou být všechny prostorové informace, nashromážděné veřejným sektorem, technologicky relativně snadno poskytnuty nejširší veřejnosti. Centrálně koordinovaný systém pořizování, poskytování a sdílení dat, který současně ponechá dostatečnou volnost a akceschopnost pro jednání jednotlivých organizačních složek veřejného sektoru, přinese všem účastníkům synergické efekty a celá oblast prostorových informací se ve veřejném sektoru posune na kvalitativně vyšší úroveň. Rovněž dojde k nárůstu úspor, protože informace bude možné mnohem snáze opakovaně vzájemně zpřístupňovat, poskytovat a sdílet.

Vize: „Rok 2020: Česká republika je znalostní společností, účelně využívající prostorové informace.“

Obr. 6 Schematické znázornění vize politiky státu v oblasti prostorových dat (NIPI - národní infrastruktura pro prostorové informace)

Výstupy obou výzkumných projektů jsou podkladem, na jehož základě bude formulován strategický dokument obsahující konkrétní úkoly, uložené jednotlivým rezortům, který bude předložen ke schválení vládě ČR. Základním požadavkem bylo, aby výstupy obou výzkumných projektů byly provázány, neboť v nich provedené analýzy jsou základem pochopení stavu předmětné problematiky a zároveň identifikují nejdůležitější a nejpálčivější problémy, které je třeba řešit; návrhové části pak jsou solidním výchozím rámcem pro podrobnou a srozumitelnou formulaci politiky ve strategickém pojetí.

Koncepční práce v oblasti státní geoinformační politiky byly ve druhé polovině roku 2009 zahájeny na půdě Ministerstvem vnitra vytvořené konzultační a oponentské skupiny, složené z vybraných odborníků veřejné správy centrální i územní, firem a akademické sféry.

5 GEOINFORMATIKA JAKO NÁSTROJ PRO PODPORU INTEGROVANÉ ČINNOSTI BEZPEČNOSTNÍCH A ZÁCHRANNÝCH SLOŽEK STÁTU

V rámci implementace principů připravované politiky státu v oblasti prostorových informací do rezortu MV i do oblasti bezpečnostních a záchranných složek státu byl na počátku druhého pololetí roku 2010 odborem rozvoje projektů a služeb eGovernment a Policejním prezidiem ČR vypracován a předložen společný návrh na projekt z oblasti bezpečnostního výzkumu programu „Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010-2015“ „Geoinformatika jako nástroj pro podporu integrované činnosti bezpečnostních a záchranných složek státu“. Obsahem výzkumného projektu je vypracování návrhu jednotné geoinformační platformy určené pro všechny prvky bezpečnostních a záchranných složek státu, včetně definování technických a technologických standardů, za účelem dosažení interoperability, integrace a nastavení pravidel správy prostorových dat (vytváření, verifikace, sdílení, aktualizace, zpracování, vizualizace a interpretace). Tato platforma by měla být zastřešující vrstvou, která bude propojovat a integrovat subsystémy vznikající pro řešení potřeb jednotlivých složek a jejich dílčích infrastruktur. Cílem projektu je vypracovat návrh konkrétních opatření k dosažení integrovaného využití geoinformatiky jako nástroje pro podporu koordinované činnosti bezpečnostních a záchranných složek státu, včetně návrhu adekvátního legislativního prostředí. V rámci pilotní fáze projektu jsou hlavními cíli optimalizace bezpečnostního systému s využitím geotechnologií a zefektivnění činnosti Policie ČR jako základního výkonného prvku, včetně

připravenosti na řešení krizových situací. Dalším mimořádně významným aspektem projektu je možnost využití vypracovaných návrhů konkrétních řešení a aplikace optimálních analytických postupů v dalších rezortech a složkách, jako jsou Armáda ČR, Vězeňská služba ČR, Celní správa ČR, Hasičský záchranný sbor ČR, zdravotnické složky, a koordinace jejich úsilí v předmětné oblasti. Celé řešení povede k zefektivnění využitelnosti stávajících prostorových dat v návaznosti na budované základní registry veřejné správy a digitální mapu veřejné správy, jakožto základní prezentační vrstvu pro informační systémy a agendy veřejné správy.

6 INSPIRE

Ministerstvo vnitra, jakožto spolugestor procesu implementace principů INSPIRE do národního prostředí, jehož hlavním úkolem je garance koordinace a interoperability národního geoportálu INSPIRE v rámci soustavy ISVS, zadalo zpracování studie proveditelnosti s názvem „Dopady Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES (INSPIRE) na územní orgány veřejné správy České republiky“ - na základě provedené analýzy je formulován obecný postup, který je následně konkretizován ve formě typových postupů pro kraje, územně členěná statutární města a hlavní město Prahu a pro obce a města ČR. Studie, která byla dokončena koncem roku 2010, byla předložena do interního připomínkového řízení, v tuto chvíli probíhá zapracování připomínek.

7 ZÁVĚR

Ačkoli v současné době - přes veškeré úsilí Ministerstva vnitra a spolupracujících subjektů - není dosud v České republice k dispozici strategický dokument, tj. politika státu v oblasti prostorových dat, je možno konstatovat, že přes všechny ekonomické a organizační problémy roku 2010 veřejného sektoru došlo v oblasti prostorových dat pod koordinací Ministerstva vnitra k určitému pozitivnímu posunu. Především je položen pevný základ k vybudování jednotné, centrálně spravované a garantované prezentační vrstvě pro agendy a informační systémy veřejné správy – digitální mapy veřejné správy. Zpřístupněním jejích dat bude významným způsobem podpořena elektronizace těch agend veřejné správy, které operují nad prostorovými daty, bude podpořena transparentnost výkonu veřejné správy a rozšířeny možnosti pro další optimalizaci služeb veřejné správy. Formulováním a realizací politiky státu v oblasti prostorových informací bude položen, krom jiného, základ pro zajištění progresivních finančních úspor výdajů ze státního rozpočtu.

LITERATURA

Článek z konference:

Eva Kubátová, Pavel Bureš, Ministerstvo vnitra, 2010, Digitální mapa veřejné správy jako stěžejní projekt eGovernment a základní nástroj politiky státu v oblasti prostorových dat, ISSS 2010, Hradec Králové, 12. - 13. dubna 2010

Eva Kubátová, Ministerstvo vnitra, 2010, Technická mapa v kontextu digitální mapy veřejné správy, odborný seminář Českého svazu geodetů a kartografů "TECHNICKÁ MAPA V SOUVISLOSTECH DIGITÁLNÍ MAPY VEŘEJNÉ SPRÁVY (DMVS)", Praha, Novotného lávka, 15. listopadu 2010

Vladimír Weis, Ministerstvo vnitra, 2010, Právní rámec digitální technické mapy, odborný seminář Českého svazu geodetů a kartografů "TECHNICKÁ MAPA V SOUVISLOSTECH DIGITÁLNÍ MAPY VEŘEJNÉ SPRÁVY (DMVS)", Praha, Novotného lávka, 15. listopadu 2010